

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Türkiye'de Avrupa Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı (Avrupa-KSTK) Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

Çalıştay Etkinliği

Sırbistan'da KSTK Uygulamasına Genel Bakış- Yasal Belgeler- Nebojsa Redzic

Tarih: 5 - 9 Mart 2018

Sunan:
Nebojsa Redzic
SEPA, Sırbistan

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

SIRBİSTAN CUMHURİYETİ ANAYASASI

Sağlıklı çevre hakkı

Madde 74

Herkes, sağlıklı bir çevre hakkına ve çevrenin durumu hakkında zamanında ve tam bilgi hakkına sahiptir.
Herkes, özellikle Sırbistan Cumhuriyeti ve özerk eyaletler, çevrenin korunmasından sorumludur.
Herkes, çevreyi korumak ve daha iyi hale getirmekle yükümlüdür.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

ÇEVRE KORUMA KANUNU

(135/2004, 36/2009, 36/2009 - diğer kanun, 72/2009 - diğer kanun, 43/2011 - Anayasa Mahkemesi Kararı ve 14/2016 sayılı Sırbistan Cumhuriyeti Resmi Gazetesi)

Kanunun Konusu
Madde 1

Bu Kanun, Sırbistan Cumhuriyeti'nde insanların sağlıklı bir çevrede yaşama ve gelişme hakkı yanı sıra dengeli bir ekonomik büyüme ve çevrenin korunmasını sağlayacak bütünleştirilmiş çevre koruma sistemini düzenlemektedir.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Çevre Koruma Sistemi
Madde 2

Çevre koruma sistemi, aşağıdakilere yönelik önlemleri, şartları ve araçlarını içerecektir:
1) bütün canlıların hayatta kalması için doğal değerler ve koşulların sürdürülebilir yönetimi, doğa dengesinin muhafaza edilmesi, bütünlüğü, çeşitliliği ve kalitesi;
2) her türlü çevre kirliliğinin önlenmesi, kontrolü, azaltılması ve rehabilitasyonu.
Doğal değerlerin sürdürülebilir yönetimi ve çevre koruma, bu Kanun ve özel kanuna uygun olarak gerçekleştirilir.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Kirlenici İzleme
Madde 72

Emisyonların kaynağını ve çevre kirliliğini temsil eden tesis/kuruluşun işletmecisi, kanuna uygun olarak sorumlu makam, yetkili kuruluş aracılığı ile veya kanunda öngörülen şartları yerine getirmesi halinde bağımsız olarak izlemeyi gerçekleştirir, yani:
1. emisyon göstergelerinin ve/veya kendi faaliyetlerinin çevre üzerindeki etkisine ilişkin göstergelerin, kirlilik düzeyinin gerçekleşmesinin önlenmesi veya azaltılması için uygulanan önlemlerin verimlilik göstergelerinin izlenmesi;
2. Sırbistan Cumhuriyeti, özerk eyalet veya yerel özerk yönetim birimi için özel ilgi konusu olan büyük sanayi kuruluşlar veya tesisler için meteorolojik ölçümlerin sağlanması.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Kirlenici İzleme
Madde 72

Kirlenici, işbu Kanuna uygun olarak performansın izlenmesi için bir plan hazırlayacak, izleme konusunda iyi kayıtları muhafaza edecek ve raporları sunacaktır.
Hükümet, özel yasalar uyarınca izlemeye tabi faaliyetlerin türleri ve başka olayları, çalışma metodolojisini, göstergeleri, veri kayıt şekli, verilerin sunulması ve muhafaza edilmesine ilişkin son tarihleri belirleyecektir.
Kirlenici, izlemenin gerçekleştirilmesi ve diğer ölçümler ve faaliyetinin çevre üzerindeki etkisinin izlenmesi için mali kaynakları planlayacak ve temin edecektir.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Verilerin Sunulması Madde 73

Devlet makamları ve/veya kuruluşları, özerk eyalet makamları ve yerel özerk yönetim birimi, yetkili kuruluşlar ve kirleticiler, İşbu Kanunun 70 ve 72'inci Maddelerde belirtilen izlemeler elde edilen verileri öngörülen şekilde Çevre Kuruma Ajansına sunacaktır.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Çevre Kirliliği Kaynakları Kayıtları Madde 75

Ulusal ve yerel çevresel kirlilik kaynaklarının kayıtları, çevredeki nicel ve nitel değişikliklerin izlenmesi ve çevrenin korunmasına ilişkin önlemlerin alınması amacıyla İşbu Kanuna uygun olarak muhafaza edilmelidir.

Ulusal çevre kirliliği kaynakları kaydı, Çevre Koruma Ajansı tarafından muhafaza edilecektir.

Yerel çevre kirliliği kaynakları kaydı, yerel özerk yönetim biriminin sorumlu makamı tarafından muhafaza edilecektir.

Bakan, ulusal ve yerel çevre kirliliği kaynakları kayıtlarının hazırlanmasına ilişkin metodolojiyi ve veri toplama türleri, şekli ve son tarihlerine ilişkin metodolojiyi açıklayacaktır.

Kirleticiler, öngörülen verileri giderleri kendisine ait olmak üzere kanuna uygun olarak belirtilen süreler içinde ve belirtilen şekilde sunmakla yükümlüdür.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Ulusal Kirlilik Kaynakları Kaydı için Veri Sunumunun ve Sunulan Verilerin Doğruluğunun Kontrolü Madde 75a

Çevre Koruma Ajansı, kendi başına veya yetkili bir denetim kuruluşu ile işbirliği içinde Ulusal Kirlilik Kaynakları Kaydı için veri sunumunu ve sunulan verilerin doğruluğunu izleyecektir.

Ajans, Ulusal Kirlilik Kaynakları Kaydına bildirimde bulunmakla yükümlü olan ve gerekli verileri sunmamış olan veya verileri öngörülen şekilde ve kanunî süre içinde sunmamış olan ve/veya doğru olmayan verileri sunmuş olan kişilere karşı kabahatler kanunu çerçevesinde adli takibat başlatacaktır.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Bilgilere erişim Madde 78

Devlet makamları, özerk eyalet makamları, yerel özerk yönetim birimleri makamları ve yetkili ve diğer kuruluşlar, İşbu Kanun ve diğer yönetmeliklere uygun olarak çevrenin durumu, yani kirleticiler seviyesi ve emisyonunun izlenmesi kapsamında gözlemlenen olaylar yanı sıra uyarı önlemleri veya insan yaşamı ve sağlığına karşı tehdit oluşturabilecek kirliliğin oluşumu hakkında halkı düzenli olarak, zamanında, tam ve nesnel bir şekilde bilgilendirmekle yükümlüdür.

Çevre bilgilere erişim, Kamuoyu İçin Önemli Bilgilere Serbest Erişim Kanunu'na uygun olarak gerçekleştirilecektir.

Başvurunun, bilgi toplanması amacıyla kullanılmış olan analiz, numune alma ve numune ön arıtması dahil olmak üzere ölçüm usulleri hakkındaki bilgilere ilişkin olması durumunda kamu makamı, bilgilerin mevcut olduğu internet sayfası hakkındaki bir bildirimle başvuru sahibine, kullanılan standart usul hakkında bildirimde bulunacaktır.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Bilgilere erişim Madde 78

Teknik nedenlerle kamu makamının, çevresel bilgileri talep edilen biçimde verememesi halinde kamu makamı, buna ilişkin nedenleri belirterek çevresel bilgileri başka bir biçim veya formatta verecektir.

Kamu makamları, kendileri tarafından veya onlar için muhafaza edilen çevreye ilişkin bilgilerin bilgisayar telekomünikasyonu veya başka elektronik araçlarla kolay bir şekilde çoğaltılabilen ve erişilebilen biçimler veya formatlarda muhafaza edilmesi için her türlü makul çabayı göstereceklerdir.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Çevreye İlişkin Bilgilerin Dağıtılması Madde 80

Kamu makamları, kendi görevleri ile ilgili olan ve onlar tarafından veya onlar için muhafaza edilen çevreye ilişkin bilgilerin, özellikle bilgisayar telekomünikasyon ve/veya elektronik teknoloji yoluyla kamuoyuna aktif ve sistemli bir şekilde iletilmesi için bütün gerekli önlemleri alacaklardır.

Kamu makamları, çevreye ilişkin bilgilerin kamu telekomünikasyon ağları üzerinden halkın kolaylıkla ulaşabileceği elektronik veri tabanlarında tedarici olarak bulunmasını sağlayacaklardır.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Çevreye İlişkin Bilgilerin Dağıtılması Madde 80

Kamu makamları, çevreye ilişkin bilgileri, özellikle aşağıdakileri düzenli olarak güncelleyecek ve dağıtımını yapacaklardır:

- 1) Çevre hakkında veya bununla ilgili uluslararası sözleşmeler, anlaşmalar ve mevzuat;
- 2) Çevreye ilişkin stratejiler, planlar, programlar ve başka belgeler;
- 3) Bunların kamu makamları tarafından hazırlanması veya bunları elektronik ortamda muhafaza etmesi halinde çevre alanındaki uluslararası anlaşmalar, stratejik belgeler, planlar ve programların uygulanması dahil olmak üzere çevreye ilişkin mevzuatın uygulanması hakkındaki ilerleme raporları;
- 4) Çevrenin durumu raporları;
- 5) Çevreyi etkileyen veya etkileyebilecek izleme faaliyetlerine dayalı olarak elde edilen veriler;

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Yargıya Erişim Hakkı Madde 81a

İlgilenen kişiler, sağlıklı bir çevre hakkını kullanma sürecinde

yasaya uygun olarak bir taraf olarak sorumlu makam ve/veya mahkeme huzurunda karar inceleme sürecini başlatma hakkına sahiptir.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Sektörel kanunlar

Atık Yönetimi Kanunu, Hava Kalitesi Kanunu, Su Kanunu, vs. gibi sektörel kanunlarda izleme ve bildirim yükümlülüğünü öngören ve Çevre Koruma Ajansına bildirimle ilgili benzeri hükümler bulunmaktadır.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Çevreye İlişkin Bilgilerin Dağıtılması Madde 80

- 6) Çevre üzerinde önemli etkileri olan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için ruhsatlar ve izinler;
  - 7) çevrenin korunması amacıyla imzalanmış anlaşmalar;
  - 8) Çevresel etki değerlendirme araştırmaları ve çevresel unsurlara ilişkin risk değerlendirmeleri ve etki değerlendirme usulünün üç aşamasının tamamına ilişkin kararlar.
- Kamu makamları, gecikme olmadan halkı, kamuoyuna yönelik duyurular yoluyla veya başka uygun bir şekilde insan yaşamı ve sağlığına, çevreye veya önemli mallara yönelik mevcut bir tehdit konusunda, bu tehdidin insani faaliyet veya doğal nedenlerle meydana gelip gelmediğine bakılmaksızın bilgilendireceklerdir.
- Bir önceki paragraf uyarınca işlem yapılmaması veya yetersiz ve zamansız işlem yapılması halinde kamu makamları, zararın tazminine ilişkin genel kurallar çerçevesinde sorumlu olacaklardır.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

IX CEZA HÜKÜMLERİ

2. Kabahatler Madde 117

- Bir tüzel kişi, aşağıdaki durumlarda 500.000 ila 1.000.000 dinar arasında değişen bir para cezasına çarptırılır:
- 10) çevrenin durumu üzerindeki diğer etkilerin izlenmesi ve gözlemlenmesi çalışmalarını yapmaması (Madde 72);
  - 11) izleme verilerini öngörülmediği şekilde sunmaması (Madde 73);
  - 12) çevre kirliliği kaynakları kaydının tutulması açısından önem taşıyan verileri öngörülmediği şekilde sunmaması (Madde 75 (5));
  - 12a) Bu Kanun'un 90d (3) Maddesinde belirtilen verileri Bakanlığa ve Çevre Koruma Ajansına sunmaması;

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Harçlar

Çevre kanunu ve başka birkaç sektörel kanunda ayrıca harç ödeme yükümlülüğü öngörülmektedir.

NİRÁS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Kayıt için kirlilik emisyonları miktarlarına ilişkin veriler, ölçüm, hesaplama veya mühendislik tahmini ile elde edilebilir.
Ölçümler, hesaplama yöntemleri ve mühendislik tahminleri, ilgili ulusal, Avrupa ve uluslararası yol gösterici ilkelere ve standartlara uygun olmalıdır.

Ek 5'de aşağıdakilere ilişkin olarak havaya salınan kirleticilerin miktarlarının belirlenmesi konusundaki hesaplamalar verilmektedir:
1) Et tavuğu çiftlikleri ve kanatlılar;
2) yumurta tavuğu çiftlikleri,
3) domuz çiftlikleri.

NIRAS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Ulusal Kayıt için veriler şu şekilde sunulacaktır:

- 1) Ulusal Kirlilik Kaynakları Kaydı bilgi sistemine verilerin girilmesi yoluyla;
- 2) sorumlu kişi tarafından usule uygun olarak imzalanmış ve tasdik edilmiş belge şeklindeki Ulusal Kayıt bilgi sisteminden yazılı çıktı olarak alınan bir takım form.

NIRAS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Kayıt verilerinin aşağıda gösterilen 5 formla sunulması gerekmektedir:

- 1) 1 Nolu Form - Kirlilik kaynağına ilişkin genel veriler;
- 2) 2 Nolu Form - Havaya emisyonlar;
- 3) 3 Nolu Form - Suyu emisyonlar;
- 4) 4 Nolu Form - Karaya emisyonlar;
- 5) 5 Nolu Form - Atık yönetimi.

Veriler, bir önceki yıla ilişkin verilerle ilgili olarak içinde bulunulan yılın 31 Mart tarihine kadar sunulacaktır.

Bütün formlar ayrıca İngilizce lisanında mevcuttur.

NIRAS

Technical Assistance for Capacity Building on European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey

TR2013/0327.06-01-02/001

Ulusal Kirlilik Kaynakları Siciline verilerin sunulması konusunda yol gösterici ilkelere

Активна је и мнoгoтaжнo срединe

УДУСТРО РЕГИСТРА НЕПРOД ЗАГAДИВАЊА

Страна 1 – Објектo	Објектo
Име објекта	ПОДУШНО ПРЕЧИСЉЕ
Поредни идентификациони број (ПИБ)	Уваге поредни број регистрационог центра (3 цифре)
Матични број предузeћа	Уваге матични број предузeћа
Пун назив предузeћа	Уваге пун назив предузeћа
Место	Уваге место и име садржeћа напаве
Слободна места	Резервација места
Објектo	Објектo
Системски идентификатор	Системски идентификатор објекта Републике Србије по одређеном и идентификатор Републике Србије за статистику
Позивни број	Позивни број
Уваге	Уваге
Телефон	Уваге телефон
Телефакс	Уваге телефакс
Е-пошта	Уваге е-пошта
Општина	Уваге општина
Слободна места	Уваге слободна места
Објектo	Објектo
Системски идентификатор	Системски идентификатор објекта Републике Србије по одређеном и идентификатор Републике Србије за статистику

NIRAS

İLGİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER!

NIRAS

